

HERMENEUTICS

A bright, sunny outdoor plaza with large, leafy trees providing shade. Several people are sitting on concrete benches, and others are walking in the background. The ground is paved with light-colored bricks and concrete. The overall atmosphere is peaceful and academic.

THE SCIENCE AND ART OF INTERPRETATION

GRAMMATICAL- HISTORICAL- CONTEXTUAL METHOD

or

“Literal Method”

ESSENTIAL PRINCIPLES

1. Linguistic

LINGUISTIC

**Determine meaning by
conventions of language**

IMPORTANCE

- **Verbal Inspiration**
- **Image of God & language**
- **God communicates with language**
- **Goal of Exegesis**

LINGUISTIC

✓ **Language**

LANGUAGES

➤ Hebrew - הלל ידע

mainly of God's people

➤ Aramaic - Dan 2:4-7:28

dominant in 1550 -1200 BC

➤ Greek - Koine

3000 yrs - 1000 BC - present

LINGUISTIC

✓ **Language**

✓ **Text**

Dead Sea Scrolls

וְיִשְׂרָאֵל בְּאֶחָד
בְּיוֹם וְעַל צִדְקָה וְ
שָׁלוֹם וְעַל חַיֵּי וְחַיֵּי
בְּעֵצָה צְדִיקָה וְיִשְׂרָאֵל
אֶתְּחַבֵּב וְיִשְׂרָאֵל
עַל

MANUSCRIPTS

ΕΝΩΠΗ
ΦΑΓΕΝ
ΕΠΡΟΣΧ

ΟΙΟΥΙΟΥ
ΑΠΡΟΣΥ
ΔΙΝΣΥΝ
ΔΕΙΠΛΗ
ΑΠΙΑΝΔ
ΗΜΕΝΑ
ΩΜΩΣΕ
ΙΣΠΡΟΦΗ
ΑΛΜΟΠΗ

ΤΟΙΠΡΟΣΧ
ΓΕΣΑΥΤΟΝ
ΓΡΕΥΜΕΙΕΙΟ
ΣΑΛΗΜΙΣΤΑ
ΡΑΣΜΙΟΝ
ΗΣΑΝΑ
ΕΝΤΡΟ
ΤΟΥΝ

ΤΑΤΑΙΝ

ΚΑΤΑΝΟΝ

Sinaiticus

ΚΟΥΟΜΕΝΕΛΥΤΙΝΑΣ
ΠΕΡΙΠΑΤΟΥΝΤΑΣΕΝΥ
ΜΙΝΑΤΑΚΤΩΣΜΗΔΕΝ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣΑΛΛΑ
ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΤΟΙΣΔΕΤΟΙΟΥΤΟΙΣ
ΠΑΡΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝΕΝΚΕ
ΙΥΧΩΙΝΑΜΕΤΑΗΛΥ
ΧΙΑΣΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙΤ
ΕΑΥΤΩΝΑΡΤΟΝΕΣΘΙ
ΩΣΙΝΥΜΕΙΣΔΕΑΔΕΛ
ΦΟΙΜΗΕΝΚΑΚΗΟΝΤΕ
ΚΑΛΟΠΟΙΟΥΝΤΕΣ

Π Γ ΔΥΝ
ΤΡΟΠΟ
ΛΗΣΑ
ΕΝΤΟΙ
ΕΠΕΣΧ
ΡΩΝΤ
ΣΕΝΗ
ΘΗΚΕΝ
ΠΑΝΤΟ
ΗΣΕΝΤ
ΩΝΑΠ
ΗΝΣΚΑ
ΥΠΟΣΤ

Vaticanus

Sinaiticus

ΕΙΠΗ ΜΩΥΣΕΝ Ο
 ΧΟΡΕΣΤΕ ΕΙΣ ΤΗΝ
 ΓΕΕΝΝΑΝ ΤΟΥ ΥΙΟΥ
 ΡΟC
 ΕΛΘΟΥΝΤΙ ΠΡΟC Φ
 ΥΗC ΤΩ ΔΩΡΟΝ ΕΥ
 ΕΙΠΤΟ ΘΥCΙΑC ΤΗ
 ΡΙΟΝ ΚΑΚΕΙΜΝΗ
 CΘΗCΘΙ ΠΟΛΛΕC
 ΦΟC CΟΥ ΕΧΙΤΙΚΑ
 ΤΑC ΟΥΑΦΕC ΕΚΙΤ
 ΛΩΡΟΝ CΟΥ ΕΜΠ
 CΘΕΝ ΤΟΥ ΘΥCΙΑC
 CΤΗ ΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗ
 ΠΡΩΤΟΝ ΑΙΛΑΛΛΗ
 ΟΥ ΤΩ ΑΛΕΞΑΦΩC
 ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΕΛΘΩΝ
 ΠΡΟC ΦΕΡΕΤΟ ΛΩ
 ΡΟΝ CΟΥ
 ΙCΘΙ ΕΥΝΟΩΝΤΩ
 ΑΝΤΙΔΙΚΩC ΟΥ ΤΑ
 ΧΥCΩCΘΟ ΤΟΥ ΕΙΗ
 ΤΑΥΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΟΛ
 ΜΗ ΠΙCΤΕCΕΤΑΡ
 ΛΩΘΑΝΤΙ ΔΙΚΟC
 ΤΩ ΚΡΙΤΗ ΚΑΙ ΟΚΡΙ
 ΤΗCΤΩC ΤΗ ΠΡΕCΙ
 ΚΑΙ ΕΙCΦΥΛΑΚΗ
 ΚΑΝΟΝΗ
 ΑΜΗΝ ΛΕΓΩC ΟΥ
 ΜΗCΕΛΘΗC ΕΚΙ
 ΟC ΝΕΩC ΑΝΑΠΟ
 ΛΩC ΤΟΝ ΕCΧΑΙΟ
 ΚΟΛΑΝΤΗΝ
 Η ΚΟΥCΚΙΕΘΙ ΠΕΡ
 ΡΕΘΗ ΟΥ ΜΟΙ ΧΕΥ
 ΕΙΩ ΔΕ ΛΕΓΩ ΜΙ
 ΟΥΤΙ ΠΑCΘΑCΤΩ
 ΓΥΝΑΙΚΑΙ ΠΡΟC
 ΕΠΙΟΥ ΜΗCΕΤΑΙ
 ΕΜΟΙ ΧΕΥCΕΝ ΑΥ
 ΤΗΝ ΕΝΤΙ ΠΚΑΙ
 ΑΥΤΟΥ
 ΕΙΛΕCΘΕ ΦΟΛΛΟC
 CΟΥC ΔΕ ΕΘΟC CΙC
 ΑΛΛΑ CΕCΘΕC
 ΑΥΤΟΝ CΕCΘΕC
 ΑΥΤΟC

ΡΗΓΑΡCΟΙ ΗΝ ΑΛΤΙΟΝ
 ΓΑΙΕΝΤΩΝ ΜΕΚΩ
 CΘΥΚΑΙ ΜΗ ΟΛΟΝ
 ΤΟCΩ ΜΑCΟΥ ΚΑΙ
 ΟΗΕΙCΤΕ ΕΝΝΑΝ
 ΚΑΙ ΕΙΗ ΔΕCΙΧCΟΥ
 ΧΕΙΡC ΚΑΝ ΑΛΛΑ ΖΙ
 CΕΕΚΚΟΥ ΟΝΑΥΗ
 ΚΑΙ ΚΑΛΕCΤΙΟCΟΥ
 CΥΜΦΕΡΙΤΑΡCΟΙ
 ΝΑΛΠΟΛΗΤΑΙC ΝΡ
 ΜΕΛΩΝ CΟΥ ΗΘΗ
 ΤΟCΩ ΜΑCΟΥ ΕΙC
 ΕΝΝΑΝ ΑΙΤΕΛΟΝ
 ΕΡΡΕΘΗΘΕC ΑΝΑΠΟ
 ΑΥCΗΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ
 ΑΥΤΟΥ ΑΟΤΩ ΑΥΤΗ
 ΑΠΟCΤΑCΙΟΝ ΕΙC
 ΔΕ ΛΕΓΩ ΜΙΝ ΟΤΙ
 ΤΑCΘΑΠΟΧΩΝΤΗ
 ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΥΤΟΥ ΤΑ
 ΡΕΚΤΟC ΟΙΟΥΤΟΡ
 ΝΙΑC ΠΟΙΕΙ ΑΥΤΗΝ
 ΜΟΙ ΧΕΥ ΟΙ ΗΝΑ
 ΚΑΙ ΟCΑΝΑΠΟΛΕ
 ΑΥΜΕΝ ΗΝ ΓΑΜΗ
 CΗ ΜΟΙ ΧΕΥ
 ΤΑΛΗΝ Η ΚΟΥCΚΙΕ
 ΤΙ ΕΡΡΕΘΗΤΟΙCΑ
 ΧΑΙΟΙC ΟΥΚ ΕΦΙΘΡ
 ΚΗC ΕΙC ΑΠΟΛΩC
 ΔΕ ΤΩ ΚΑΤΟΥCΟΡ
 ΚΟΥCCΟΥ
 ΕΙΩ ΔΕ ΛΕΓΩ ΜΙ
 ΜΗ ΟΜΟCΚΙΟΛΩ
 ΜΗΤΕ ΕΝΤΩ ΟΥΝΩ
 ΟΥΤΟΡΟΝΟC ΕCΤΙΝ
 ΤΟΥ ΘΥΜΗΤΕ ΕΝΤΗ
 ΓΗ ΟΤΙ ΥΠΟΛΟΙ
 ΟΝ ΕCΤΙΝ ΤΩΝ ΗΙΟ
 ΛΩΝ ΑΥΤΟΥ ΜΗΤΕ
 ΕΙC ΕΙΡΟC ΟΥ ΜΕΙC
 ΑΠΟΛΩC ΕCΤΙΝ Η
 ΜΕΓΑΛΟΤΑCΙC
 ΟC ΜΗΤΕ ΕΝΤΗ Κ
 ΟΔΑΗC ΟΥ ΟΜΟC
 ΟΥΤΟΥ ΧΥΝΑCΑΜΙ
 ΑΝΤΙΤΑΧΑC ΛΕΥΚΙ

ΤΙΟ ΗCΑΙ Η ΜΕCΑ
 ΝΑΝ ΕCΤΩ ΔΕ ΟΥ
 ΥΜΩΝ ΗΝΑΙΟΥ
 ΤΟ ΔΕ ΠΕΡΙCCΟΝΤΩ
 ΤΩ ΝΕΚΤΟΥ ΠΟΝΗ
 ΡΟΥ ΕCΤΙΝ
 Η ΚΟΥCΚΙΕΘΙ ΠΕΡ
 ΘΗCΦΟΛΛΟΝΑ
 ΤΙΟΦΟΛΛΟΜΟΥΚΑ
 ΟΔΟΝΤΑΝΤΙΟΛ
 ΤΟCΕΤΩ ΔΕ ΛΕΓΩ
 ΜΙΝ ΜΗ ΑΝΤΙCΤΑ
 ΘΗΝΑΙ ΤΩ ΠΟΝΗ
 ΡΩ ΑΛΛΟCΤΙC CΕΡΑ
 ΠΙCΤΙCΤΗΝ ΔΕ
 CΙΑΝCΙΑΤΟΝΑC
 ΥΟΝΑΥΤΩΚΑΙΤΗ
 ΑΛΛΗΝ ΚΑΙ ΤΩΘΕ
 ΛΟΝΤΙCΟΙ ΚΡΙΘΗ
 ΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΙΠ
 ΝΑCΟΥ ΑΚΙΝΑΦ
 ΤΟΥΤΩΚΑΙ ΤΟΙC
 ΤΙΟΝCΟΥΚΑΙ ΟC
 CΕCΑΝΕΝΤΑΡCΟΥ
 ΜΙΧΙΟΝΕΝΥΓΑΚ
 ΜΕΤΑΥΤΟΥC ΑΥΤΩC
 ΑΠΟΥΝΤΙCΘΑC
 ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΕΧΟΝΤΑ
 ΑΠΟCΟΥ ΑΝΙCΑ
 CΘΑΝΗ ΑΠΟCΤΑ
 ΦΗC
 Η ΚΟΥCΚΙΕΘΙ ΠΕΡ
 ΡΕΘΗ ΑΥΤΗ ΗC
 ΤΟΝΤΑΝCΙΟΝC
 ΚΑΙ ΜΙCΚΕCΙCΘΗ
 ΕΚΘΕΡΟΝCΟΥCΤΩ
 ΔΕ ΑΥΤΩ ΜΙΝΑ
 ΤΑΙΤΑCΤΟΥC
 ΧΟΙΟΥC ΜΩΝΗ
 ΠΡΟC ΕΥΚΕCΘΑΥ
 Η ΕΚΤΩΝ ΑΙΩΚΑ
 ΤΟΝ ΥΜΑCΟΤΩ
 ΤΕΝΗCΘΕΤΙΟΝ
 ΠΡΟC ΜΩΝΤΙΟΥC
 ΝΟΥΝΑΙΟCΤΗ
 ΤΟΝΤΑΝΑΥΤΗ
 ΑΝΤΙΕΛΑCΤΗ
 ΝΗ ΠΡΟCΟΥΚΑΥ

ΟΟΥCΚΑΙ ΕΡCΑΙCΗ
 ΕΑΝΤΑΡΑΤΑΠΙCΗ
 ΤΕΤΟΥCΑΙ ΑΠΩΝ
 ΤΑCΥΜΑCΤΗΝΑΜ
 ΘΟΝΕΧΕΤΕΚΑΙΟΙ
 ΓΕΛΩΝΑΙ ΤΟΧΥΤ
 ΠΟΙΟΥCΙΝ
 ΚΑΙ ΕΑΝΑCΠΑCΗ
 CΟΕΤΟΥCΑ ΔΕ ΕΦΑ
 ΥΜΩΝ ΜΟΝΟΝ
 ΤΗ ΠΕΡΙCCΟΝΤΙΟΙ
 ΕΠΑΙΟΥΧΙ ΚΑΙΟΙ
 ΕΘΝΙΚΟΙ ΤΟΧΥΤ
 ΠΟΙΟΥCΙΝ
 ΕCΕCΘΕ ΟΥΝ ΥΜΙC
 ΛΙΟΙC ΟCΠΗΡΥΝ
 ΟΟΥΡΑΝΙΟCΤΕΛΙ
 ΕCΤΙΝ ΠΡΟCΕΧΕΤΕ
 ΤΑCΤΗΝ ΔΕCΘΗΝ
 ΝΗΝ ΥΜΩΝ ΚΑΙ
 ΠΟΙΕΙΝ ΕΑΝΤΑ
 CΕΝΤΩΝΑΝCΩΝ
 ΠΡΟCΤΟΘΕΛΘΗ
 ΑΥΤΟC ΕΙΔΕΜΗ
 ΜΕCΘΟΝCΙC ΕC
 ΠΑΡΧΕΤΩ ΠΡΥΜΕ
 ΤΟ ΕΝ ΟΥΝ ΟC
 CΤΑΝ ΟΥΝΤΙΟΙ ΗC
 ΕΛΕΗΜΟCΥΝΗC
 ΜΗCΑΠΙCΘΗC
 ΠΡΟCΘΕΝCΟΥC
 ΠΕΡΟΙ ΥΠΟΚΡΙΤΑ
 ΠΟΙΟΥCΙΝ ΕΝΤΕC
 CΥΝΑΙCΤΕCΚΑ
 ΕΝΤΑΙCΤΥΜΑC
 ΠΟCΘΑCΘΕC
 ΥΠΟCΤΩΝΑΝCΩΝ
 ΑΜΗΝ ΑΜΗΝ
 ΥΜΙΝ ΑΙΕΧΟΥC
 ΤΟΝ ΜΙCΘΟΝ ΑΥΤ
 CΟΥΝΕΠΟΙΟΥΝΤ
 ΕΑΝΗΜΟCΥΝΗΝ
 ΜΗΝCΩΤΩΝΑΡΡ
 ΤΑCΟΥΤΗΤΟΙ ΕΙΗ
 ΔΕCΤΑCΟΥΟΙCΩ
 CΟΥC ΕΛΕΗΜΟC
 ΝΗΝ ΕΝΤΩΚΚΥ
 ΤΗΤΩΚΑΙΟΙΤΗC

canus

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

[illegible]

ΚΑΤΑΜΑΤΘΑΙΟΝ·

ὡς καιρὸς κ' ἔ

μω· ἰδοὺ τοῦδε

ἀνθρώπου τίς αὐτὸν κρίθη·

μότα μὲν θ' ἔσ' αὖ

πῶς ἐστὺν ταῖς

αἰσῶνται ἀργυρίαι

τοῖς ἀρχιδράσις

πρὸς αὐτοῖς

ὁ λόγος ἡμῶν

παρὰ τοῦ αἵματος

ΚΑΤΑΒΑΝΤΙ Δ' ΕΑΝ

ΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΟΝ

Η ΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ

ΤΩ ΟΧΛΟΙ ΠΟΛΛΟΙ ΚΑΙ

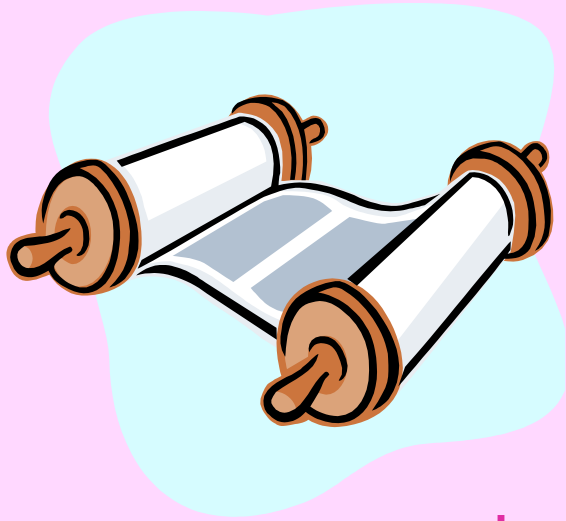
ΙΔΟΝ ΛΕ ΠΡΟΣΕΛΘΩ

ΠΡΟΣ ΕΚΥΗΕΙΑΝ ΤΩ

ΛΕΓΩ ΗΚΕ ΕΛΗΘΕΛΗΣ

ΔΥΝΑΣΑΙ ΜΕ ΚΑΘΑ

ΡΙΣΑΙ ΚΑΙ ΕΚΤΕΙΝΑΣ

ANCIENT TEXTS

	Date	Earliest	Span	Copies
Herodotus	480-406 BC	900 AD	1300 yrs	8
Plato	427-347 BC	900 AD	1200 yrs	7
Aristotle	384-322 BC	1100 AD	1400 yrs	5
NT	44-95 AD	125 AD (frag.) 400+ AD (NT)	Decades 300+ yrs	1000' s

NT DOCUMENTS

44-95

100

200-500

1000

Now

Auto-
Graphs

Many
Fragments

Many Complete
Documents

1000's
of Mss

>5,000
Mss

UNINTENTIONAL ERRORS

- **Faulty Eyesight -** **parablepsis**
haplography

YOD AND SERIF

א ב ג ד ...

ה ו ז ח ט ... י

UNINTENTIONAL ERRORS

- **Faulty Eyesight -** parablepsis
haplography
- **Faulty Hearing -** grate for great
- **Errors of Mind -** substitutions
- **Errors of Judgment**

“There are some 8,000 manuscripts of the Latin Vulgate and at least 1,000 for the other early versions. Add to that over 4,000 (now 6,000) Greek manuscript copies of portions of the NT. Besides all this, much of the NT can be reproduced from the quotations of the early Christian writers.”

AT Robertson

LINGUISTIC

- ✓ **Language**
- ✓ **Text**
- ✓ **Lexicography**

MEANING

- ✧ Usage - range of meaning
- ✧ Context - determines meaning

Trunk

- 1. Car**
- 2. Elephant**
- 3. Tree**
- 4. Communication**
- 5. Attic**

MEANING

- ✧ **Usage** - range of meaning
- ✧ **Context** - determines meaning
- ✧ **Etymology** - limitations
- ✧ **Synonyms** - useful

LINGUISTIC

- ✓ **Language**
- ✓ **Text**
- ✓ **Lexicography**
- ✓ **Syntax**
- ✓ **Phonology**
- ✓ **Morphology**
- ✓ **Literary Devices**